

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТР

Напрямок підготовки – 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 025 – Музичне мистецтво
освітня програма «Народний спів»

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення знань та фахових вмінь вступників, які бажають продовжити навчання в ХДАК за ступенем «магістр» з метою удосконалення професійної майстерності для подальшої творчо-виконавської, педагогічної та наукової діяльності в галузі музичного мистецтва, а також робити в професійних концертних та музично-театральних закладах.

На навчання за ступенем «магістр» приймаються випускники ВНЗ III-IV рівнів акредитації з кваліфікацією «Бакалавр музичного мистецтва» та ін.. Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, вміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін («Сольний спів», «Історія світової та української музики», «Музична психологія», «Музична естетика», «Сучасна музика», «Історія сольного співу»); виявляти обізнаність у галузі теорії та історії музичного мистецтва, оперувати професійною термінологією.

Під час випробування вступник повинен виявити:

Знання:

- теорії та практики виконавської майстерності (вокально-виконавської техніки; принципів виконавської інтерпретації);
- особливості регіональних манер народного співу;
- співацько-технічні прийоми, характерні для народно-пісенної виконавської традиції України;
- музичної форми творів виконуваних абітурієнтом під час випробування;
- творчого спадку видатних композиторів, виконавців української та світової музичної культури;
- української або російської мови (для іноземних студентів).

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- визначати професійний та художній виконавський рівень виконавців народних пісень;
- самостійно розкривати стильову своєрідність, регіональну самобутність народних пісенних творів;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової музичної культури;
- виявляти особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів.

Наявність навичок:

- володіння вокальною технікою;
- використання власних природних здібностей;
- концертного сольного виконавства;
- основ професійного дихання співака;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- аналізу діалектних особливостей локальної традиції та їх наслідування.

Творчий конкурс передбачає:

1. перевірку виконавської майстерності;
2. перевірку знань в галузі теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури (усне опитування, співбесіда).

Перевірка рівня виконавської майстерності передбачає виконання випускником програми напам'ять, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр», за музичним фахом – сольне виконання вокальних творів.

Під час творчого конкурсу вступник має продемонструвати:

- вільне професійне володіння комплексом прийомів і виконавсько-технічних вокальних навичок;
- високий рівень технічної майстерності виконання;
- артистичність виконання.

Вимоги до виконання сольної програми з фаху.

Абітурієнт повинен виконати програму з трьох творів різних за стилем, жанром, характером:

1. Вокальний твір без супроводу.
2. Два твори з супроводом (обробка народної-української пісні, авторський твір)

Під час перевірки знань з теорії та історії музичної культури абітурієнт повинен продемонструвати:

- ґрунтовні знання у галузі теоретичного та історичного музикознавства;
- практичні знання специфіки музично-виконавської діяльності, вміння розкрити логіку та побудову композиційно-драматургічного змісту музичного твору;
- знання найважливіших етапів історико-культурної динаміки світового та українського музичного мистецтва;
- знання творчого доробку видатних вітчизняних та європейських композиторів, які репрезентують етапи розвитку світового музичного мистецтва;
- вміння орієнтуватися у музикознавчій та музично-критичній літературі з актуальних проблем сучасного мистецтвознавства.

Оцінка за творчий конкурс виставляється за **100-бальною** шкалою оцінювання. Вступники, які отримали на випробуванні незадовільну оцінку (**нижче 60 балів**), до участі в конкурсі щодо зарахування на денну чи заочну форми навчання не допускаються.

Структура оцінки

за проходження творчого конкурсу

№	Основні завдання творчого конкурсу	Кількість балів
1	Виконання сольної програми з фаху	1-50
2	Перевірка знань з теорії та історії музики	1-50
Максимальна кількість балів		100

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2020 РОЦІ
на спеціальність «Музичне мистецтво»
для здобуття ступеня магістр**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
<p>1. Початковий 1-12 балів</p>	<p>Абітурієнт демонструє неспроможність виконання музичних творів напам'ять згідно з програмними вимогами. Форма виступу незадовільна. Абітурієнт показав низький рівень виконання програми; відсутність інтерпретаторського мислення та розуміння стилю; не володіє технічною майстерністю; невиявлені вокальні дані; відсутній артистизм. Творче мислення абітурієнта не розвинуте. Демонструє неспроможність володіння виконавсько-технічною майстерністю та необхідними професійними навичками для втілення музичного змісту творів. Має фрагментарні теоретичні знання з теорії та історії світової музики, що не відповідають рівню підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» або «молодший спеціаліст».</p>
<p>13-25 балів</p>	<p>Абітурієнт демонструє спроможність виконання музичних творів напам'ять на низькому рівні. Абітурієнт має слабкі музичні здібності та творче мислення, форма виступу лише частково задовільна. Демонструє володіння голосовим апаратом на низькому виконавсько-технічному рівні. Абітурієнт показав низький рівень виконання програми; фрагментарне, слабо сформоване інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; обмежену технічну майстерність; невиявлені вокальні дані; відсутній артистизм. Має незадовільні теоретичні знання з теорії та історії світової музики, що не відповідають рівню підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» або «молодший спеціаліст», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень.</p>
<p>2. Середній</p>	<p>Абітурієнт частково виконав основні завдання</p>

26-38 балів	<p>творчого конкурсу. Програма за рівнем складності відповідає вступним вимогам, абітурієнт демонструє певні навички та уміння, форма виступу задовільна, є погрішності виконання вокальних творів, виконавської артикуляції та техніки.</p> <p>Абітурієнт продемонстрував посередні вокальні дані, недосконалу вокально-технічну майстерність, невиразний артистизм.</p> <p>Абітурієнт виявив слабкі теоретичні знання з теорії та історії світової музики, які в цілому відповідають рівню підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» або «молодший спеціаліст».</p>
39-50 балів	<p>Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував недостатній рівень виконавсько-технічної майстерності. Програма з фаху за рівнем складності відповідає вимогам, абітурієнт демонструє певні виконавські навички та уміння; помітні текстові неточності та хиби виконавського втілення музичного тексту твору.</p> <p>Абітурієнт продемонстрував середній рівень виконання програми; формальне, непереконливе інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; недосконалу технічну майстерність; посередні вокальні дані; невиразний артистизм; невпевнені знання з теорії та історії світової музики, що свідчить про його задовільний загальнокультурний рівень.</p>
<p>3. Достатній 51-62 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але програма, що була виконана на інструменті, не в повній мірі відповідає приймальним вимогам.</p> <p>Абітурієнт виявив у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності. Демонструє достатні навички та уміння, але в наявності недоліки обмежених виконавських можливостей та розвитку музичного мислення.</p> <p>Продемонстрував високий рівень складності програми; традиційне інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; добру технічну майстерність; хороші вокальні дані; сформований артистизм; стабільно достатній рівень виконання.</p> <p>Абітурієнт виявляє в цілому достатні знання з теорії та історії світової музики, що свідчить про його відповідний загальнокультурний рівень.</p>
63-75 балів	<p>Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, виконавську програму, що відповідає</p>

	<p>приймальним вимогам. Абітурієнт демонструє добрі виконавсько-професійні навички та уміння, але допускає деякі неточності у виконання музичного тексту. Має достатньо розвинутий виконавський апарат, але в наявності недоліки розвитку музичного мислення. Показав високий рівень складності програми; переконливе, традиційне інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; добру технічну майстерність та вокальні дані; сформований артистизм.</p> <p>Абітурієнт виявив добрі знання з теорії та історії музичного мистецтва, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання у практичній діяльності.</p>
<p>4. Високий 76-88 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що була виконана на інструменті повністю відповідає вступним вимогам. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат, проте виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.</p> <p>Абітурієнт показав найвищий рівень складності програми; індивідуальне інтерпретаторське мислення, розуміння стилю; художньо-довершену та відмінну технічну майстерність; яскраві вокальні дані; органічний артистизм.</p> <p>На достатньо високому рівні продемонстрував знання з теорії та історії музичного мистецтва. Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>
<p>89-100</p>	<p>Абітурієнт бездоганно виконав усі завдання творчого конкурсу. Демонструє артистизм, музичну особистість та дар емоційного впливу на слухача.</p> <p>Форма виступу якісна і вдосконалена. Абітурієнт демонструє високий технічний рівень, розвинуте музичне мислення, розуміння стилістичних особливостей твору.</p> <p>Абітурієнт показав найвищий рівень складності програми; глибоке, зріле та індивідуальне інтерпретаторське мислення, розуміння стилю; художньо довершену та відмінну технічну майстерність; яскраві вокальні дані; органічний артистизм.</p>

ЛІТЕРАТУРА

Сольний спів

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів : актуалізація звичаєвої традиції : навч. посіб. / О. Бенч-Шокало — К. : Ред. журн «Укр. світ», 2002. — 440 с. : ілюстр., ноти.
2. Грица С. Традиція та імпровізація в пісенному виконавстві / С. Грица // Нар. творчість та етнографія. — 1997. — № 3. — С. 59–71.
3. Іваницький А. І. Український музичний фольклор : підруч. для вищ. учб. закл. / А. І. Іваницький. — Вінниця : Нова книга, 2004. — 320 с.
4. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика (методологія і методика) : навч. посіб. / А. І. Іваницький. — К. : Заповіт, 1997. — 392 с. : ілюстр.
5. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору (з поясненнями та коментарями) : навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистец. I–IV рівнів акредитації / А. І. Іваницький. — Вінниця : Нова книга, 2008. — 520 с.
6. Новгородова А. В. Постановка голосу в народному хорі : метод. матеріали. / А. В. Новгородова. — Х. : ХДАК, 1992. — 16 с.
7. Обрядова творчість фольклорних осередків історичної Харківщини : метод. матеріали до засвоєння і творчого втілення обрядової та народнопісенної культури / В. М. Осадча ; Харк. обл. центр нар. творчості. — Х. : Видавець Савчук О. О., 2010. — 134 с.

Методика, виконавство

1. Демчишин М. Методика формування художньо - творчої особистості засобами музичного мистецтва. — Суми : Мрія-1 ЛТД, 2004. — 106 с.
2. Єременко О. Підготовка магістрів музичного мистецтва : теорія і методика навчання. — К. : Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2009. - 432 с.
3. Журавська Н. Методика самостійної роботи студентів вищої школи. — К.; Ніжин : Лисенко М. М., 2013. — 451 с.
4. Сбітнева Л. Методика музичного виховання. — Луганськ : Альма-матер, 2005. — 171 с.
5. Чернова І. Музичне виконавство в ситуації постмодернізму. — Львів: Акад. сухопут. військ, 2011. — 185 с.
6. Якимчук С. Методика музичного виховання. — Рівне : Б.в., 2003. -160 с.

Теорія музики, сольфеджіо

- 1 Афоніна О., Баранова В. Сольфеджіо на основі сучасної, джазової та естрадної музики. – Вінниця: Нова кн., 2013.- 148 с.
- 2 Бородай М., Сивик О. Теорія музики в системі професійної музичної освіти, навч. метод. посібн. – К.: навч. книга – Богдан, 2012, 56 с.
- 3 Корній Л. Історія української музики : підручн. для вищ. муз. навч. закл. Ч. 1–3 / Л. Корній. — НМАУ ім. П. І. Чайковського. — К.; Харків.; Нью-Йорк : Вид-во М. П. Коць. — Ч. 1 : Від найдавн. часів до серед. XVIII ст. — 1996. — 314 с., Ч. 2 : Друга половина XVIII ст. — 1998. — 387 с., Ч. 3 : XIX століття. — 2001. — 479 с.
- 4 Музична естрада : словник // укладач В. М. Откидач. — Х. : Видавець І. В. Якубенко, 2004. — 445 с.
- 5 Побережна Г., Щериця Т. Загальна теорія музики. – К.: Вища шк., 2004. - 303 с.

Історія світової та української музики

1. Павлишин С. Музика двадцятого століття. — Львів : БаК, 2005. — 232 с.
2. Рожок В. Музика і сучасність. — К. : Пошук.-вид. агентство «Книга Пам'яті України», 2003. — 219 с.